

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/184/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117209625
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1117209625.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. X., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - P. N. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, XXX XX W., zastúpená JUDr. Soňou Pohovejovou, advokátkou, so sídlom Záhradnícka 37, 811 07 Bratislava, a otec - P. art. W. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. 2, XXX XX W., zastúpený JUDr. Lýdiou Ráckovou, advokátkou so sídlom Lichnerova 72, 903 01 Senec, v konaní o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinnosti k maloletému dieťaťu, na odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava I, č.k. 27P 165/2015-81 zo dňa 23.06.2016 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti vo výroku II. o úprave styku otca s maloletou X. X., nar. XX.XX.XXXX m e n í tak, že otec má právo stretávať sa s maloletou počas letných školských prázdnin

- v každom nepárnom kalendárom roku od 11.07. od 09.00 hod. do 20.07. do 18.00 hod., od 31.07. od 09.00 hod. do 09.08. do 18.00 hod., a od 20.08. od 09.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod.,

- v každom párnom kalendárom roku od 01.07. od 09.00 hod. do 10.07. do 18.00 hod., od 21.07. od 09.00 hod. do 30.07. do 18.00 hod. a od 10.08. od 09.00 hod. do 19.08. do 18.00 hod..

Vo zvyšnej napadnutej časti vo výroku II. sa rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom upravil styk otca s maloletou X. X., narodenou XX.XX.XXXX, v nepárnom kalendárnom týždni od piatka od 12.00 hod. do pondelka v párnom kalendárnom týždni do 08.00 hod. a v párnom kalendárnom týždni od stredy od 12.00 hod. do piatka do 08.00 hod., s výnimkou školských prázdnin a sviatkov. Počas sviatkov a školských prázdnin, vyhlásených vyhláškou MŠ SR, upravil styk otca s maloletou počas jarných prázdnin v párnom kalendárnom roku od soboty predchádzajúcej prvému dňu jarných prázdnin od 09.00 hod. do soboty nasledujúcej po poslednom dni jarných prázdnin do 18.00 hod., počas veľkonočných prázdnin v nepárnom kalendárnom roku od Veľkého piatka od 09.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod., počas letných prázdnin v každom kalendárom roku od 10.07. od 09.00 hod. do 20.07. do 18.00 hod., od 31.07. od 09.00 hod. do 10.08. do 18.00 hod. a od 21.08. od 09.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod., počas vianočných prázdnin v nepárnom kalendárnom roku od 22.12. od 09.00 hod. do 28.12. do 18.00 hod. a v párnom

kalendárnom roku od 28.12. od 09.00 hod. do 03.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod.. Za miesto prevzatia a odovzdania maloletej určil počas pracovných dní školského roka školské zariadenie, ktoré maloletá navštevuje, v prípade, že v deň prevzatia alebo odovzdania maloletá školské zariadenie nenavštívi, určil za miestom prevzatia a odovzdania bydlisko matky, ktoré je zároveň aj miestom prevzatia a odovzdania maloletej počas osobitnej úpravy počas sviatkov a školských prázdnin. Matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť. Zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č.k. 1P/176/2014 - 91 zo dňa 27.04.2015, v časti výroku o úprave styku otca s maloletou. Návrh otca zamietol a vo zvyšku zamietol aj návrh matky. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 24 ods. 2, 4, § 26 Zákona o rodine, majúci za preukázanú dôvodnosť zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej, len v otázke zmeny úpravy styku otca s maloletou. Poukazujúc na závery vykonaného dokazovania, osobitne závery znaleckého dokazovania, súd prvej inštancie nevyhovel návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností zverením maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, keď pre takúto formu starostlivosti nemal v záujme maloletej splnené všetky podmienky. Odkázal na závery znaleckého posudku z ktorého vyplynulo, že vzhľadom na aktuálny vek maloletej, jej momentálny psychický stav, zrelosť jej osobnosti, jej citové a emočné väzby k obidvom rodičom a aktuálne prebiehajúci styk otca s maloletou, striedavá osobná starostlivosť v súčasnosti nie je zo psychologického hľadiska vhodnou formou osobnej starostlivosti o maloletú. Absenciu konštruktívnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovných potrieb maloletej, súd prvej inštancie považoval za podstatný dôvod, pre ktorý tiež v danom prípade striedavú osobnú starostlivosť obidvoch rodičov videl ako problematickú. Poukázal na závery znalca, z ktorého vyplýva, že vzťahy medzi rodičmi sú veľmi vyhranené a negatívne, ich postoje sú značne konfrontačné, rodičia nie sú schopní náhľadu na situáciu a každý z nich sa vehementne dožaduje uznania svojej pravdy, čo predpokladá v prípade zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, pre ňu neúmernú psychickú záťaž. Napriek záveru o nedôvodnosti návrhu otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, súd prvej inštancie v danom prípade jednoznačne uzavrel, že od času ostatného rozhodnutia súdu, rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, č.k. 1P/176/2014 - 91 zo dňa 27.04.2015, právoplatnom dňa 15.05.2015, sa podstatným spôsobom zmenili pomery na strane maloletej, najmä z hľadiska jej veku a veku primeraných potrieb, čo s poukazom na ustanovenie § 26 Zákona o rodine a § 121 CMP umožňuje zmenu rozsudku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, a to aj bez návrhu. Nadväzujúc na uvedené, súd prvej inštancie prijal záver, že v záujme maloletej je potrebné zmeniť citované rozhodnutie súdu a rozšíriť styk otca s maloletou. Uviedol, že hoci otec návrh na zmenu úpravy styku vo forme jeho rozšírenia nepodal a zotrval výlučne na svojom návrhu na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, v priebehu konania, dospel spolu s matkou ku konsenzu ohľadom styku s maloletou počas bežného roka a v tomto režime sa de facto od apríla 2018 stretávanie otca s maloletou bez väčších problémov na strane maloletej aj realizovalo. Uvedený skutočný stav súd prvej inštancie premietol do rozhodnutia o zmene úpravy styku otca s maloletou tak, aby bolo zachované právo maloletej na rozvíjanie rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi, zohľadňujúc citové väzby maloletej k rodičom zistené znaleckým dokazovaním a jej vývinové potreby. S argumentom matky na „zúženie“ faktického styku, ktorý bol prijatý v priebehu konania konsenzom obidvoch rodičov sa súd prvej inštancie nestotožnil z dôvodu, že pre jeho podporu nenašiel oporu vo vykonanom dokazovaní, keď najmä znalecké dokazovanie osvedčilo, že maloletá je stotožnená s extenzívnym stretávaním sa so svojím otcom, ku ktorému má vytvorené kvalitné citové väzby. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne odvolanie matka vo výroku II. o úprave styku otca s maloletou počas jarných, letných a vianočných školských prázdnin. Odvolaciemu súdu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a styk otca s maloletou upraviť počas jarných prázdnin v párnom kalendárnom roku od pondelka jarných prázdnin od 09.00 hod. do piatku jarných prázdnin do 18.00 hod., počas letných prázdnin v každom nepárnom kalendárnom roku od 15.07. od 09.00 hod. do 25.07. do 09.00 hod., a od 15.08. od 09.00 hod. do 25.08. do 09.00 hod. a v každom párnom kalendárnom roku od 05.07. od 09.00 hod. do 15.07. do 09.00 hod., a od 05.08. od 09.00 hod. do 15.08. do 09.00 hod., počas vianočných prázdnin v nepárnom kalendárnom roku od 23.12. od 09.00 hod. do 28.12. do 18.00 hod. a v párnom kalendárnom roku od 28.12. od 09.00 hod. do 03.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod.. Namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Podľa jej názoru úprava

styku v období jarných a vianočných školských prázdnin v rozsahu tak, ako upravil súd prvej inštancie spôsobí kolíziu pravidelného a prázdninového režimu. Uviedla, že vianočné prázdniny spravidla trvajú od 23.12. do 7.1 nasledujúceho kalendárneho roka, pričom iba v kalendárny rok, kedy 23.12 pripadne na utorok, začínajú vianočné prázdniny v pondelok 22.12.. Jarné prázdniny pre Bratislavský kraj sú spravidla vyhlásené v čase od pondelka do piatka v období od druhej polovice februára do prvej polovice marca. Ňou navrhovaná zmena rozhodnutia je podľa jej názoru i v záujme zabezpečenia jeho vykonateľnosti. Pokiaľ ide o úpravu styku počas letných školských prázdnin, tento podľa jej názoru zodpovedá režimu striedavej osobnej starostlivosti, ktorá forma starostlivosti na základe vykonaného dokazovania a najmä záverov znaleckého dokazovania nebola odporúčaná. Súdom ustanovený znalec navrhoval ponechať maloletú v jej osobnej starostlivosti, keď zohľadňoval citové väzby maloletej, osobnostné predpoklady oboch rodičov vychovávať maloletú v podmienkach striedavej starostlivosti, ako aj vek a zrelosť maloletej. Súd prvej inštancie teda pochybil, keď v úprave styku otca s maloletou v období letných školských prázdnin nezohľadnil závery znaleckého dokazovania. Uviedla, že maloletá doposiaľ nebola od nej odlúčená viac ako jeden súvislý 7 dňový úsek v jednom polroku. Uviedla, že počas dvojmesačného letného obdobia, v zmysle rozhodnutia súdu prvej inštancie, by bola maloletá 11 dní v starostlivosti otca a len 10 alebo 9 dní v jej starostlivosti. Na konci letných prázdnin 2019 by došlo k situácii, kedy na 11 dňový úsek styku otca s maloletou nadväzuje nepárny víkend, čím sa styk otca s maloletou ďalej predĺži. Uviedla, že maloletá nastupuje prvýkrát do základnej školy a takto by pred nástupom vôbec nebola v jej starostlivosti. Napadnutý rozsudok v časti úpravy styku otca s maloletou v mesiaci august upravuje styk otca v takej intenzite, že maloletá by s ňou bola len 10 dní. Súd prvej inštancie tiež nesprávne rozhodol, keď pri úprave styku vôbec nezohľadnil párne a nepárne roky a zakotvuje režim, pri ktorom každoročne rovnaké 11 dňové úseky trávi otec s maloletou a teda napr. záver letných prázdnin maloletá pravidelne trávi výlučne s otcom. Napadnutú úpravu prázdninového styku považovala z hľadiska aktuálneho prežívania dieťaťa, citových väzieb a preferencií dieťaťa a z hľadiska doterajšieho režimu styku, ako aj z hľadiska veku dieťaťa za neadekvátnu, spôsobilú prívodiť dieťaťu citovú nepohodu, stres a strádanie v období, ktoré by malo byť jedným z najpohodovejších období roka v živote dieťaťa.

4. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne a právne správny potvrdiť. Uviedol, že matka sa ho svojim odvolaním snaží iba opäť ukrátiť o styk s maloletou nielen na počte dní, ale aj na počte hodín. Kým pri úprave styku určenej súdom má právo na styk s maloletou v čase letných prázdnin každoročne spolu 33 dní, pri úprave navrhovanej matkou by mohol tráviť s maloletou každý rok spolu iba 22 dní, pričom ešte aj posledné dni by mal byť s maloletou len do rána 09.00 hod. a nevedno prečo nie až do 18.00 hod.. Dôvody matky, že úprava styku počas letných prázdnin je už údajne v režime striedavej osobnej starostlivosti rodičov, sú čisto účelové, v snahe za každú cenu mu brániť v rozšírenom styku. Ak súd upravil styk otca s maloletou počas letných prázdnin tak, že otec má každoročne právo trikrát po súvislých 11 dní na styk s maloletou, to predsa ešte neznamená, že rozhodol o striedavej starostlivosti, alebo že dokonca nerešpektoval znalecký posudok, keď práve z uvedeného dôvodu zamietol jeho návrh na striedavú osobnú starostlivosť. Uviedol, že aj keď sa s týmto rozhodnutím nestotožnil, v záujme toho, aby mal možnosť čím skôr sa stretávať s maloletou aspoň v režime rozšíreného styku, odvolanie proti rozsudku nepodal. Mal za to, že matka nerešpektuje právo maloletej aj na otcovskú starostlivosť, výchovu a lásku. Matka sa k maloletej správa majetnícky a osobuje si právo na maloletú z titulu, že je jeho matkou a tiež právo rozhodovať o maloletej. V danom prípade to platí tým viac, že má záujem mať maloletú dokonca v striedavej osobnej starostlivosti a v otázke starostlivosti súd nezistil u neho absolútne žiadne nedostatky. Uviedol, že maloletej sa riadne venuje po každej stránke, buduje a prehľbuje si s maloletou zdravý a láskyplný rodičovský vzťah. Pripomenul, že sa musel domáhať výkonu rozhodnutia na Okresnom súde Bratislava I sp.zn. 4Em/1/2016 ohľadom styku s maloletou. V súčasnosti sa snaží matka zo situácie, ktorú sama spôsobila tým, že mu neumožňovala styk s maloletou ťažiť a tvrdí, že maloletá je na ňu viac naviazaná, alebo, že nebola od nej odlúčená viac než súvislých 7 dní. Uviedol, že s maloletou má vytvorený veľmi pekný láskyplný, zmysluplný vzájomný citový vzťah a je len v najlepšom záujme maloletej, aby sa tento vzťah prehľboval.

5. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca zotrvávala na svojich odvolacích dôvodoch a tvrdených skutočnostiach. Nesúhlasila s tvrdením otca, že bráni otcovi v styku s maloletou, čo dokumentuje aj prebiehajúci široký režim styku otca s maloletou. Uviedla, že otec sa s maloletou stretáva v zmysle záverov posledného rozhodnutia súdu zo dňa 21.11.2018, napriek tomu, že toto rozhodnutie

nenadobudlo právoplatnosť. Uviedla, že podaným odvolaním sleduje záujem, aby režim styku v období školských prázdnin prebiehal v takom rozsahu, ako to vyplynulo zo záverov znaleckého dokazovania.

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril, zotrval na svojich tvrdeniach prednesených v konaní pred súdom prvej inštancie.

7. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65 a § 66 Zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), kedy nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky je dôvodné čiastočne. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine, v predmetnej veci vykonal dokazovanie v požadovanom rozsahu, vec v celosti správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny právny záver. Odvolací súd dospel vo výrokoch týkajúcich sa rozsahu úpravy styku otca s maloletou počas jarných, letných a vianočných prázdnin k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie.

8. V danom prejednávacom prípade odvolací súd preskúmaval správnosť rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k odvolaním napadnutému výroku II. o úprave styku otca s maloletou počas sviatkov a školských prázdnin, vyhlásených vyhláškou MŠ SR, konkrétne úpravou jarných, letných a vianočných školských prázdnin. Pokiaľ ide o dôvody odvolania matky a jej odvolacie návrhy, tieto odvolací súd vyhodnotil v celosti ako nedôvodné. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o úprave styku otca s maloletou považuje za vecne správny a v záujme maloletej. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, s vyhodnotením celkových rodinných pomerov, posúdenia záujmu maloletej, ktoré správne premietol do zmeny rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č.k. 1P/176/2014 - 91 zo dňa 27.04.2015, právoplatného dňa 15.05.2015, iba v jeho časti o úprave styku otca s maloletou jeho rozšírením. Súdom prvej inštancie upravený rozsah styku vychádzajúci zo zisteného skutočného stavu, záverov znaleckého posudku, osobnostných vybavení obidvoch rodičov a ich rodičovských kompetencií a citových väzieb medzi maloletou a otcom, je aj podľa názoru odvolacieho súdu primeraný a v jej záujme. Maloletá tak bude mať aj po rozchode rodičov zachované právo na rovnocenný styk aj s rodičom, s ktorým nežije v jednej domácnosti, zvlášť za situácie, keď sa otec dožaduje svojho práva podieľať sa na jej výchove a starostlivosti, venuje sa jej a môže jej poskytnúť plnohodnotnú starostlivosť a výchovu. Na námietky matky, ktorými sa domáhala zmeny rozsudku vo výrokoch o úprave styku otca s maloletou počas jarných a vianočných prázdnin odvolací súd neprihliadal, nepovažujúc ich za dôvodné o to viac, keď rozsah úpravy styku určený súdom prvej inštancie vychádzal z návrhu matky uvedeného v jej podaní zo dňa 15.11.2018. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou počas letných školských prázdnin, aj tento rozsah úpravy odvolací súd považoval za primeraný, zodpovedajúci výsledkom dokazovania a aj záujmu maloletej. Odvolací súd, čiastočne uznajúc argumenty matky o potrebe upraviť styk počas letných prázdnin striedavo v páry a nepáry rok, výrok rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti zmenil, zachovávajúc rovnaké 10 dňové obdobie osobnej starostlivosti o maloletú zo strany každého z rodičov v čase letných mesiacov júl a august. Odvolací súd dáva do pozornosti rodičom, že v prvom rade sú to oni, ktorí sú rovnako zodpovední za ďalšiu výchovu ako aj celkový zdravý vývoj maloletej, k čomu nesporne patrí aj zachovanie pevných a vyrovnaných vzťahových väzieb maloletej k obidvom rodičom. Súdnym rozhodnutím upravený styk určuje určitý rámec realizácie styku, pričom rodičia maloletej, u ktorých odvolací súd predpokladá kvalitné rodičovské kompetencie sa napokon vždy môžu na drobných odchýlkach, ktoré budú v budúcnosti prinášať rôzne životné situácie (alebo aj prípadné dovolenkové termíny), vopred osobitne dohodnúť. Potom nič nebude brániť tomu, aby si maloletá aj po rozchode svojich rodičov, mohla prirodzene a bez zbytočnej psychickej záťaže budovať korektné vzťahy k obidvom rodičom, čo si v konečnom dôsledku odnesie aj do svojej dospelosti.

9. S poukazom na uvedené, odvolací súd napadnutý výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie týkajúci sa úpravy letných školských prázdnin zmenil podľa § 388 CSP, v časti úpravy počas jarných a vianočných prázdnin ho potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 52 CMP.

11. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).